

# VIIKONVAIHDE TEE ITSE



KARI SALONEN

## VINKKEJÄ

**Kansallispuvun osista** vesipestäviksi sopivat paidat ja sukat. Villaisille osille sopii tuuletus ja lumipesu. **Puvun huoltoon** ja säilytykseen opastaa kansallispukukeskus. **On Kansantanssin** riemuvuosi: 150 vuotta sitten Taiteilijaseuran vuosijuhlassa herätettiin suomalainen kansantanssiharrastus. Nykyään kansantanssiseurat ympäri maan vuokraavat kansallispukuja – myös heille, jotka eivät tanssi. **Yksittäisen puvun** osan vuokra SKY ry:n puvustolla on 20 euroa viikolta. **Kuinka suomalainen** tuunaa kansallispukuperinnettä? Katso somesta, miten Karjalaisen nuorisoliiton haaste #tuunaamunperinne onnistui!

**Kansallispuvusta voi innostua monella tapaa:** Hilu Toivonen-Alastalolla (oik.) on kiilaferre Hollolan hamekankaasta, Helena Hämäläisellä Kaukolan kansallispuku ja Anu Kaarina Hämäläisellä on yllään osia Säkylän miesten puvusta.

## Perinne kuuluu kaikille

Kansallispuku edustaa kestäväää ja hidasta vaatekulttuuria.

HELENA HÄMÄLÄINEN  
ANU KAARINA HÄMÄLÄINEN

**Kansallispuku on** historiallisten esikuvien mukaan koottu kokonaisuus, johon pukeutuessa puetaan kaikki siihen kuuluvat osat, ei enempää tai vähempää. Puvun osia voi kuitenkin käyttää muun vaatetuksen osana arjessa ja juhlassa.

Suunnittelija **Marianne Valola** on muutama vuosi sitten keksinyt sanaparin ”kansallispuvun sekakäyttäjät” kuvaamaan sitä, kuinka kansallispuvun osat ja kankaat voivat olla osa jokapäiväistä pukeutumista.

Kansallispukuperinteestä riittää ammennettavaa: Kuvioiden, kankaiden ja kaavojen hyödyntäminen on vain mielikuvituksesta kiinni.

Toisinaan pelätään, että kansallispukua halvennetaan vapaammalla käytöllä. Suomalaisen Kansantanssin ystävät ry:n (SKY) **Eeva Heinonen** ja **Annuli Perheentupa** sanovat, että huono huolto halventaa kansallispukua, mutta osien käyttö arkena on tapaa kunnioittaa perinnettä.

Karjalaisen nuorisoliiton toiminnanjohtaja ja Europeade Turku 2017 -tapahtuman tuottaja **Hilu Toivonen-Alastalo** on tunnettu kansallispuvun sekakäyttäjät, jonka mielestä kauniita pukuja ja kankaita ei kannata hillota kaapissa. Hilu soveltaa myös korujen ja päähineiden kanssa: hänen päässään on nähty kravattista tehty tykkimyssy.

Hilu kuvailee itseään myös kansallispukupuristiksi, koska kansallispukuun pukeutuessaan hän tekee sen viimeisten detajienkin mukaan oikein.

Päähineiden käyttö ja vanhojen pukujen kunnostaminen aiheuttavat usein pulmia, ja silloin kannattaa olla yhteydessä Kansallispukukeskukseen tai kysyä vinkkejä Facebookin Kansallispuku-ryhmästä.

**Kansallispuku on aarreaitta perinteestä inspiroitumiselle.**



## Kansallispukua kunnostetaan hellävaroen

**Kärsinyttäkään kansallispukua** ei kannata hylätä, sillä vanhan puvun kunnostus voi olla hyvä alku kansallispukuharrastukselle. Tarvikkeita myyvät muun muassa Suomen Perinnetekstiilit Oy ja Föreningen Brage.

Laaja lista kansallispukujen valmistajia ja tarvikkeiden myyjä löytyy Facebookin Kansallispuku-ryhmästä.

Suomalaisen Kansantanssit ystävät ry:n (SKY) puvustolla Töölössä, jossa tämän jutun kuvat otettiin, neuvotaan myös

kansallispuvun asianmukaisesta pukemisesta pukuja vuokrattaessa.

**1. Liivit kuluvat** usein kohdista, jotka joutuvat venytykseen tai hankaukseen, kuten napinläpien ja kainaloiden kohdalta. Tämä kulunut miehen liivi on purettu osiin kunnostusta varten. Vanha vuori poistetaan ja säästetään mahdollisesti saumanvaroista löytyvät tukinauhat, jotka estävät kangasta purkaantumasta ja venymästä.

**2. Kansallispukukankaan parsiminen** aivan sidoksen mukaan voi olla vaikeaa. Tätä liiviä SKY:n puvustossa on parsittu ompelemalla koneella ohuella siksakilla kankaan raitojen mukaisesti.

**3. Liivin vuoren** tehtävä on pitää vaate ryhdikkäänä. Vanhoissa puvuissa vuori voi olla ohutta puuvillakangasta ja se voi olla tahraisenkin. Liivi kannattaa vuorittaa uudelleen tiiviillä pellavakankaalla. Vuori ommellaan pellavalangalla käsin pienin pistoin. Kuvien

liivin on korjannut SKY:n Anni Aalto.

**4. Vanhat hameet** ovat monesti lyhyitä, mutta onneksi niissä on yleensä leveät helmapäärmeet. Tämän hameen vyötärö ja helma on purettu, ja kangas on käännetty ylösalaisin. Helma on päärmätty käyttäen leveää pellavakaitaletta, joka myös suojaa kulumiselta. Uusi vyötärökaitale on tehty puvun liivikankaasta, ja kiinnittimeksi on ommeltu silmut ja nyörit pellavalangasta.